

NOVUS VÄLJARBAROMETER OKTOBER 2023

KD fortsatt under 4%-spärren – tappar 1,1 procentenheter.

Novus väljarbarometer oktober

Alla förändringar som presenteras här är relativa förändringar jämfört med föregående undersökning. Är förändringarna statistiskt säkerställda (signifikanta) står det utskrivet. **I den här mätningen förekommer en statistiskt säkerställd förändring jämfört med föregående månad. Kristdemokraterna tappar 1,1 procentenheter.**

Moderaterna

Moderaterna har ett väljarstöd på 18,2 procent, vilket är en minskning med 0,9 procentenheter sedan september. M tappar främst väljare till "soffan" och SD samt vinner från S.

Liberalerna

Liberalerna har ett väljarstöd på 2,7 procent, vilket är en minskning med 0,3 procentenheter sedan september. L ligger alltså fortsatt kvar under 4%-spärren. L tappar väljare till C och S samt vinner lite från SD.

Centerpartiet

Centerpartiet har ett väljarstöd på 4,8 procent, vilket är en ökning med 0,9 procentenheter sedan september. C ligger alltså åter över 4%-spärren. C vinner väljare från S, L och MP samt tappar lite till "soffan".

Kristdemokraterna

Kristdemokraterna har ett väljarstöd på 2,6 procent, vilket är en minskning med hela 1,1 procentenheter sedan september. KD ligger alltså fortsatt kvar under 4%-spärren. Förändringen är statistiskt säkerställd. KD tappar väljare till M, "soffan", S och SD samt vinner inte från något parti.

Socialdemokraterna

Socialdemokraterna har ett väljarstöd på 37,8 procent, vilket är en ökning med 0,8 procentenheter sedan september. S vinner väljare från MP och V samt tappar främst till "soffan", SD, M och C.

Vänsterpartiet

Vänsterpartiet har ett väljarstöd på 7,4 procent, vilket är en minskning med 0,4 procentenheter sedan september. V tappar väljare till S, lite till SD och förstagångsväljare och vinner inte från något parti.

Miljöpartiet

Miljöpartiets väljarstöd är det som har minskat mest sedan september. MP har nu ett väljarstöd på 4,4 procent, vilket är en minskning med hela 1,3 procentenheter sedan september. MP tappar främst väljare till S men också till "soffan" och lite till C samt vinner lite från förstagångsväljare.

Sverigedemokraterna

Sverigedemokraternas väljarstöd är det som har ökat mest sedan september. SD har nu ett väljarstöd på 20,7 procent, vilket är en ökning med hela 2,5 procentenheter, och 0,2 procentenheter över deras valresultat 2022 (20,5%). SD vinner många väljare från M och S samt tappar till "soffan".

Om det vore val idag skulle mandaten fördela sig enligt följande: Moderaterna 68, Liberalerna 0, Centerpartiet 18, Kristdemokraterna 0, Socialdemokraterna 142, Vänsterpartiet 28, Miljöpartiet 16, Sverigedemokraterna 77.

Andelen osäkra väljare låg på 13,3 procent.

Analys

En statistiskt säkerställd förändring, det är KD:s nedgång som nu rasar långt under 4%-spärren. KD:s nivå är den lägsta någonsin i Novus historia (som går tillbaka till 2006). Näst lägst var 2,7% i januari och februari 2018. Jämfört med valet har väljarstödet halverats.

Nu ligger båda stödpartierna i regeringen långt från 4%-spärren. Att tappa som stödparti är inte ovanligt. Men denna nivå för L och KD borde oroa partierna rejält. Det är generellt ett mer fokus på de stora partierna, och frågorna Sverige kretsar kring de stora strukturella problemen. Där fokus ligger på statsministern och det regeringsbärande partiet. Justitie, försvar, civilförsvar syns ju också. Men bara M ministrar. Så L och KD hamnar i skuggan.

Som KD väljare är det nog också rätt svårgripbart var partiet är, plus att förtroendet för partiledaren var lågt i senaste Novus partiledarförtroende. Väljarstödet byggs upp enligt Novus studier normalt utifrån att man har förtroende för de partiföreträdare partiet valt. Är det lågt är förtroendet för att de skall genomföra politiken de säger lågt. Så normalt innebär det också att man inte har förtroende för deras politiska sakfrågor, och viljan att rösta på partiet blir lågt. Och det omvända, högt förtroende för partiföreträdaren då blir politiken intressant och man kan värdera den. Men det är inte bara så att högt förtroende för partiföreträdare leder till ett högt väljarstöd. Man måste så klart också ha politik som är intressant för väljaren. Men utan partiledarförtroende blir det mycket svårt att nå ut med politiken och att vinna väljare är extremt svårt. Om man inte är ett MOT parti, ett som fokuserar på att ta ställning mot en negativ utveckling, mer än att fokusera på lösningar. Ett land behöver egentligen bara ett MOT parti. SD har fortfarande primärt den rollen i Sverige. Skriver lite om FÖR och MOT partier här: [Om för och motpartier, ett sätt att försöka förklara populismen - Novus blogg](#).

Men om vi ändå pratar om MOT-partier och reaktioner så förklarar det sannolikt primärt SD:s uppgång fortfarande. När det är kriser överallt och regeringen inte upplevs ha kontroll över dem, något jag skrivit om flera gånger innan så ökar SD. Visst de står bakom tidöavtalet, men de sitter inte i regeringen. En strategiskt smart position de uppenbart har lyckats hålla kvar trots att de är möjliggörare för regeringen.

SD stödet ökar när tilltron till regeringen och Sveriges framtid prövas. Inget NATO-medlemskap, dagliga skjutningar, IS terrorattacker mot svenskar i Bryssel iförda svenska tröjor... Det slår an flera av SD:s kärnfrågor. Rädslan för terror och det islamska hotet är något som framförallt SD:s sympatisörer har lite mer än andra partiers sympatisörer. Även rädsla för grova brott. Så ökad oro ökar sannolikt stödet för SD.

Samtidigt får man inte glömma att S har ett mycket högt väljarstöd, men de faller inte under kategorin MOT parti vad jag kan se. Däremot vinner S som ett alternativ till M, plus att man sannolikt inte uppskattar att SD är del av stödet bakom regeringen. SD har fortfarande en polariserande effekt utifrån sina företrädare och sin historia.

Men främst tror jag det handlar om att M och Kristersson inte lyckas ta ett ledarskap i kriserna Sverige och för den delen världen betar sig i nu.

I senaste förtroendeundersökningen under hösten var Andersson den med absolut högst förtroende och inte bara inom oppositionens partier utan också bland M och högt bland SD:s sympatisörer jämfört med Löfven. Kristersson har inte samma breda stöd bland oppositionen. Något som är viktigt för en statsminister. Även om det inte varit så för en M ledare sedan Reinfeldt.

Det är väldigt stor väljarrörlighet nu jämfört med tidigare månader. Från ett par relativt händselösa månader.

Men när politiken kommenterar kriserna och den mediala fokusen är på politikens möjlighet att lösa den så blir det ett ökat fokus på politikens problem och misslyckande och väljarrörligheten ökar. Även om politikens verktyg inte alls löser akuta problem, även om det är en samling politiska beslut för längesedan som ligger till grund för problemen nu. Så kan politiken bara jobba via myndigheterna, men det landar oftast i utredningar och tuffare lagar. Något som kan ha effekt på lång sikt, men inte alls så mycket på kort tid om ansvariga myndigheter inte lyckas lösa problemen här och nu.

Även MP tappar kraftigt, men det är inte säkerställt, men MP börjar närma sig 4%-spärren igen. Den korta uppgången i september var inget beständigt, utan nu är de mer tillbaka till nivån i augusti.

Största uppgången har SD, inte säkerställt, men samtidigt som M tappar 0,9 innebär det att SD är statistiskt säkerställt större än M och därmed Sveriges näst största parti.

Centerpartiet ökar en del också, vilket är intressant, men kanske inte det centrala i denna väljarbarometer.

Torbjörn Sjöström, VD Novus

Novus Väljarbarometer

Väljarbarometern genomförs varje månad. Målgrupp för undersökningen är svenska väljare.

Undersökningen

Novus väljarbarometer genomförs med hjälp av telefonintervjuer, SMS och vykort. Telefonintervjuerna har genomförts av PFM Research på uppdrag av Novus.

Novus väljarbarometer för oktober 2023 genomfördes under perioden 18 september – 15 oktober 2023. Totalt besvarade 2 253 personer undersökningen, som är baserad på ett riksrepresentativt och obundet slumpmässigt urval (OSU) av 4 440 röstberättigade svenskar i åldern 18 år och uppåt utan övre åldersgräns. Detta ger en deltagarfrekvens på 50,74%, avrundat till heltal = 51%.

Undersökningen ger svar på frågan om hur man skulle rösta om det vore val till riksdagen idag.

Resultatet är efterstratifierat på kön, ålder, region och valt parti i riksdagsvalet 2022. Andelen osäkra väljare är de som inte vet vilket parti de skulle rösta på.

Signifikanta förändringar

För att en förändring jämfört med föregående mätning ska vara statistiskt säkerställd behöver varje enskilt parti ha en förändring på minst: M 2,4%, L 1,0%, C 1,2%, KD 1,1%, S 2,9%, V 1,6%, MP 1,3% och SD 2,4%.

För ytterligare information se www.novus.se

	Valet 2018	Valet 2022	Okt 2022	Nov 2022	Dec 2022	Jan 2023	Feb 2023	Mar 2023	Apr 2023	Maj 2023	Jun 2023	Jul 2023	Aug 2023	Sep 2023	Okt 2023	Förändring jämfört med september 2023
M	19,8	19,1	19,6	20,2	19,7	19,6	19,7	20,2	19,9	20,2	20,4	20,0	19,0	19,1	18,2	-0,9
L	5,5	4,6	4,1	4,0	3,6	3,8	3,0	3,5	3,6	3,2	3,6	2,8	3,3	3,0	2,7	-0,3
C	8,6	6,7	5,7	5,9	6,1	5,4	5,0	4,9	4,6	4,4	4,7	4,5	4,6	3,9	4,8	+0,9
KD	6,3	5,3	4,9	4,7	4,5	4,3	4,3	3,6	3,5	3,7	3,3	3,3	3,6	3,7	2,6	-1,1
S	28,3	30,3	31,1	32,2	34,2	34,7	37,1	38,2	37,6	38,4	36,6	37,0	38,4	37,0	37,8	+0,8
V	8,0	6,8	7,2	7,6	7,5	7,9	7,4	6,7	7,7	7,5	7,8	7,2	7,8	7,8	7,4	-0,4
MP	4,4	5,1	5,0	4,5	4,0	4,3	5,0	4,4	4,3	4,7	4,7	4,3	4,8	5,7	4,4	-1,3
SD	17,5	20,5	20,8	19,4	18,9	18,4	16,9	17,3	17,5	16,4	17,6	18,9	17,3	18,2	20,7	+2,5
Annat parti	1,6	1,5	1,6	1,5	1,5	1,6	1,6	1,2	1,3	1,5	1,3	2,0	1,2	1,6	1,4	-0,2
Andel osäkra	-	-	4,4	5,1	6,8	5,7	7,3	8,4	8,9	8,4	8,7	8,9	11,6	9,1	13,3	4,2
Antal intervjuer	-	-	3 072	3 514	3 682	2 923	3 539	3 370	3 995	3 243	3 140	2 391	3 319	2 907	2 253	